

TULOPOHJAN MUUTTAMINEN

104/14.06/2022

EKO § 11

Valmistelija: ympäristösuunnittelija Pihla Hasan p. 050 324 0963, pihla.hasan@liminka.fi.

Perusteet

Jätteen tuottajalla tai haltijalla on jätelain (15.7.2021/714, 20 §) nojalla vastattava aiheuttamistaan jätehuollon kustannuksista, mukaan lukien tarvittavasta infrastruktuurista ja sen toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Ensisijaisesti kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle. Tämä velvollisuus koskee myös vapaa-ajan asunnossa syntyvää jätettä, pois lukien hotellinomaisia palveluja tarjoavaa lomakylää.

Kunnan on perittävä jätelain (29.3.2019/438, 78 §) mukaisesti järjestämässään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätteen loppukäsittelystä perittävällä maksulla on katettava vähintään 21 §:ssä tarkoitetut kustannukset. Kunta voi periä jätemaksua myös 93 §:n 1 momentissa kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta, 143 §:ssä säädetyn rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Jätemaksun on vastattava kunnan tarjoamaa palvelutasoa ja mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.

Jätemaksu, jolla katetaan 1 momentissa tarkoitetusta jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. Perusteina voidaan lisäksi ottaa huomioon jätteen keräys- ja kuljetusolot kiinteistöllä ja noutoalueella, kunnan keräysvälineiden käyttö sekä kuljetusmatka kuljetettaessa jäte yksittäisenä kuljetuksena. Jätemaksun perusteina voidaan käyttää myös kiinteistöllä asuvien henkilöiden määrää, kiinteistön käyttötarkoitusta tai muuta vastaavaa perustetta, jos jätteen määrää tai laatua on vaikea luotettavasti selvittää tai jos se on tarpeellista ympäristö- tai terveyshaittojen ehkäisemiseksi tai jätehuollon järjestämiseksi.

Perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu

voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena.

Jos jätteen kuljetuksen järjestää 37 §:ssä tarkoitetulla tavalla kiinteistön haltija, kunta voi periä maksun jätteen käsittelystä jätteen kuljettajalta.

Nykytilanne

Lakeuden EKOn alueella on voimassa kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, joka velvoittaa kiinteistöä itse tekemään jätekuljetussopimus markkinoilla olevan yrityksen kanssa. Jättemaksu peritään osana kiinteistön jätelaskua. Jätekuljetusyritys maksaa jättemaksun osuuden polttokelpoisen jätteen porttimaksussa, joka määräytyy polttokelpoisen jätteen painon mukaan. Jätetaksassa on hyväksytty polttokelpoisen jätteen porttihinnaksi 160,61 €/t.

Jätteen vastaanottaja Kempeleen Jätekuljetus Ky tulouttaa Lakeuden EKOn jättemaksun viranomaisen toiminnan ja alueen jätehuollon kehittämisen osuuden neljä kertaa vuodessa, josta koostuu pääosa Lakeuden EKOn budjetista. Polttokelpoisen jätteen määrän heilahtelujen vuoksi, budjetissa on myös pieni marginaali kuntien rahoitusta.

Tarve

Lakeuden EKOn tavoitteena on kehittää alueen jätehuoltoa ja panostaa kuntalaisten lajitteluun ja kierrättämiseen. Kunnat ovat täydentäneet tuottajayhteisön pakkausmuovin keräystä omilla keräyspisteillä sekä järjestäneet kampanjoita erityisesti biojätteen erilliskeräyksen tai kompostoinnin puolesta.

Uusi jätelaki tuo kunnille uusia velvollisuuksia, mm. tekstiilijätteen keräyksen järjestäminen 1.1.2023 alkaen ja tulevat hyötyjätteiden sekä biojätteiden kunnan kilpailutukset, joihin liittyy myös laskutuksen organisointi. Kasvatavat velvoitteet vaativat enemmän myös henkilöresursseja.

Tavoitteena on myös palvelutason parantaminen ja tähän osaltaan kuuluu mm. jäte- ja lajitteluasemien saatavuuden (aukioloajat) parantaminen sekä uusien aluekeräyspisteiden tekeminen.

Uusien velvollisuuksien ja palveluiden lisääminen nostavat vääjäämättä jätehuollon kustannuksia ja toisaalta lajittelun parantuminen pienentää jättemaksun osuutta (väestönkasvun/vähennyksen sekä jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen osuus huomioimatta). Nämä yhdessä aiheuttavat tarpeen Lakeuden EKOn tulopohjan muutoksille.

Mahdollisuudet

- Nykyisen jättemaksun nostaminen
- Jättemaksun laajentaminen muihin jätejakeisiin tai jäte/lajitteluasemien polttokelpoiseen jätteeseen
- Jätehuoltoviranomaisen tehtävien erottelu alueen kehittämistehtävästä
- Perusmaksu
- Muut?

Ys:n esitys

Kilpailutetaan konsultti selvittämään tulopohjan muuttamisen vaihtoehtoja

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti